

Nordisk Gravörtidning

SAMNORDISK ORGAN FOR

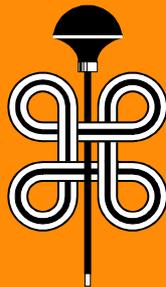
GRAVØRLAUGET I DANMARK • KAIVERTAJAT R.Y. FINLAND • NORSK GRAVØRMESTERFORENING • SVERIGES GRAVÖRMÅSTAREFÖRENING

NUMMER 1

2003

ÅRGANG 56

- Referat fra Kongressmøtet
- 21. nordiske Gravørmesterkongress
- Industridagene 2002 i ny messehall

Verktøy
for:

GRAVERING / UTFRESING

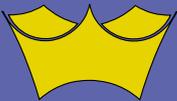
Stort utvalg – Topp kvalitet – Bra priser – Rask levering

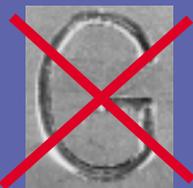
SIGN SCANDINAVIA 2003
22 – 24 maj 2003, Svenska Mässan, Göteborg

Velkommen til stand nr. B05:51

Engraving Stainless Steel?

CROWN CUTTERS
... make a differ

ence

Importør for Norge og Sverige av KaVo høyfrekventspindler

CROWN

NORGE

H.N. Haugesv. 77, N-1661 Rolvsøy.

Tlf.: +47 69 33 75 83,

Fax.: +47 69 33 62 07

www.crown-norge.no

E-mail: crown-norge@crow-norge.no

DIAMANTSLIPESKIVER

Manusforfattere er selv ansvarlig for artikler og innlegg.

Nr 1 - 2003 - Årgang 56

Redaksjon

Redaktør Tom-Roy Aass
Jan E. Gjertsen
Per Valbo

Kontaktpersoner

DANMARK

Hugo Andreæ
Skandinavisk Gravør Industri ApS
Postboks 48
Gladsaxevej 367
DK - 2860 Søborg
Tlf: + 45 3969 6622
Fax: + 45 3966 1114
e-mail: sgi@post1.tele.dk

FINLAND:

Erik Søderholm
Annegatan 20
FIN-000120 Helsingfors
Tlf: + 3580 612 1230
Fax: + 3580 612 1233

SVERIGE:

Eva Milberg
Stålstemplar AB
Skattgårdsvägen 109
162 26 Vällingby
Tlf: +46 08/384080

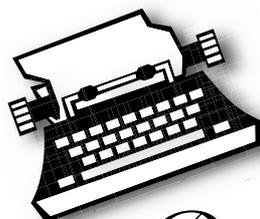
NORGE:

Tom-Roy Aass
Rosenlundgt. 9
N-0474 Oslo
Tlf: + 47 2235 0153
Fax: + 47 2271 7925
e-post: gravor.aass@c2i.net

Nordisk Gravørtidning distribueres til alle medlemmer i de nordiske Gravørmesterforeninger:
Gravørlauget i Danmark
Kaivertajat r.y Finland
Sveriges Gravørmestareförening
Norsk Gravørmesterforening

Priser på annonser:

Omslagside 2 -
1/1 side farger kr. 1.700,-
Omslagside 3 -
1/1 side farger kr. 1.500,-
Omslagside 4 -
1/1 side farger kr. 1.500,-
Innmat 1/1 side sort kr. 750,-
Innmat 1/2 side sort kr. 400,-
Innmat 1/4 side sort kr. 300,-

Redaktørens spalte

Etter kongressen i Danmark sist sommer har Nordisk Gravørtidning igjen havnet hos Norsk Gravørmester Forening.

I forkant av kongressen snakket Jan Gjertsen og jeg om at NGF måtte ha med et svar til Danmark, om vi var villig til å påta oss ansvaret for at bladet skulle fortsette å "leve". Jeg sa ja til å ta redaktøransvaret, men med det forbeholdet at jeg denne gangen ville ha hjelp til arbeidet. Per Valbo, Jan E. Gjertsen og undertegnede har dannet en redaksjon, hvor vi forsøker å fordele arbeidsoppgavene. Vi håper på denne måten at vi skal kunne lage et blad som kan interessere dere. Men som alltid er vi avhengige av innspill og bidrag fra dere lesere. Det vil være interessant å høre hva man er opptatt av i de andre nordiske land. Hvilke tanker man har om faget, utdanning og framtiden. Selvsagt er vi også interessert i å høre om hendelser og annet som kan tilføre bladet litt mer enn bare fag.

For å lette arbeidet litt i redaksjonen, ligger det ved et oppsett på hvordan vi helst vil ha stoffet tilsendt. Dette vil kanskje gjøre noen usikre på om man kan få til noe. Men bli ikke skremt av dette oppsettet, har du noe på hjertet kan redaksjonen være behjelpelig med bearbeiding av stoffet hvis du ikke har tilgang til PC og er fortrolig med Internett og e-post.

Jeg vil også benytte anledning til å takke Hugo Andreæ for arbeidet med bladene fra Danmark og trøste han med at det er noen år til han kanskje må trå til igjen!

Den våkne leser har antagelig lagt merke til en forandring på forsiden. Vi følte at det var tid for en oppfrisking av utseende på vårt erverdige gamle blad. Dette er faktisk årgang 56!

For ikke å bryte helt med tradisjonen har vi valgt å beholde de elementene som alle kjenner fra tidligere. Jeg er ikke sikker på hvor lenge den forrige forsiden har eksistert, men det foresvever meg at den "alltid" har sett slik ut.

Selvsagt vet jeg at det ikke er tilfelle, men kan noen fortelle meg når den kom første gang?

Håper den nye forside faller i smak. Dette er ikke kun forandring for forandringens skyld, det gir oss også flere muligheter i fremtidige blader.

Tom-Roy Aass

Stoff til neste nummer:

Stoff til neste utgivelse må være redaksjonen i hende innen 15. mai 2003.

Adressen er:

Tom-Roy Aass
P.b. 3, Torshov
N-0412 Oslo
eller e-post: gravor.aass@c2i.net
Du kan også fakse til +47 22 71 79 25

Ønsker du å annonsere tar du kontakt med:

Per Valbo
Karl Johansgt. 20
N-0159 Oslo
Telefon: +47 22 42 78 59

Referat fra Kongres

21. Nordiske Gravørmesterkongres
Afholdt den 13-15 september 2002 i København.

Hugo Andreæ

Deltagere:

Norge:

Jens Olav Brunsvik,
Frode Børresen,
Freddy Nilsen,
Robert Myhre
Leif Waage,
Trond G. Waage,
Per Valbo,
Jan E. Gjertsen,
Nora Wetaas Johnsrud
Henry Wetaas,
Per Baste Kramer,
Reidar Pettersen,
Bjørn Pettersen,
Frode Sundal

Danmark:

Sven Langemark,
Jørgen Jensen,
Hugo Andreæ,
Ken Schwartz,
Per Satterup Hansen,
Erik Grønvold,
Henning Lind.

Oldermanden for Gravørlauget i Danmark, Sven Langemark, bød velkommen til mødet.

Sven forklarer at vi ikke har noget egentlig tema med fagligt indhold, men at vi udelukkende skulle diskutere hvordan vi i fremtiden afvikler de nordiske kongresser.

Siden kongressen i Stockholm hvor Aegraflex havde vedtaget at afholde deres kongres hvert andet år, havde vi haft problemer med at få deltagere nok. På Aegraflexkongressen i Wien var vi på et møde blevet enige om at udskyde kongressen et år, men vi måtte aflyse den på grund af manglende tilmeldinger. Sven undskyldte at man fra Danmarks side ikke var mødt fuldtalligt op til

mødet, men en del af medlemmerne havde travlt med at arrangere firmabesøget senere på dagen.

Sven Langemark beklæde at vi ikke havde deltagere fra Sverige og Finland, og kunne ikke forstå at især svenskerne ikke kom, da vi stort set havde respekteret deres ønsker om at holde kongressen i september. Vi havde fået en telefax fra Ulf Gideonsson, hvori han mente at tilmeldingerne var kommet meget for sent ud, men vi havde jo allerede i begyndelsen af 2002 sendt et brev hvori vi havde givet datoen, så de vidste i hvert fald hvornår kongressen skulle afholdes.

Leif Waage fik derefter ordet, og referede til det nordiske møde i München hvor vi også talte om at vi kunne holde et møde i forbindelse med de forskellige foreningers årsmøde, som de i Norge havde gjort da de holdt årsmøde på Merket.

Sven forklarede at vi i Danmark holdt en laugssamling i København, og at vi ikke som i Norge plejede at invitere damerne med til laugssamlingen, men det var da naturligvis noget vi kunne finde ud af.

Freddy Nilsen syntes vi skulle fortsætte kongresserne som vi syntes, og ikke lade Aegraflex bestemme hvornår vi skulle have kongres, og vi skal fastholde kongres hvert 3. år som vi plejer, og gerne om foråret.

Trond Waage mente at vi skulle holde kongressen i september

som vi var blevet enige om i München.

Leif Waage forklarede at man i Aegraflex havde foretaget en undersøgelse af hvad der var mest interessant for deltagerene, og man havde fundet ud af at udstillingen var det deltagerne kom efter, man var mest interesseret i at se nye maskiner og nye materialer, og derfor ville der også komme mange deltagere fra de nordiske lande. Af den grund skulle man ikke lægge de nordiske kongresser på samme tidspunkt som aegraflexkongresserne, for så ville der ikke komme deltagere til kongressen.

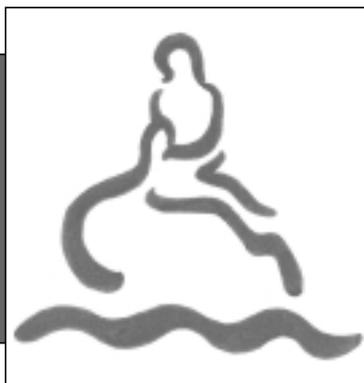
Sven Langemark syntes også at vi skulle holde kongressen som vi havde aftalt i München, og så i øvrigt informere Finland og Sverige bedre om tidspunkter o.s.v.

Sven Langemark spurgte om man i Sverige havde et årsmøde hvor alle tre svenske afdelinger var repræsenteret, det var der ingen der vidste med bestemthed.

Henry Wetaas foreslog at siden det er Norge der næste gang skal holde kongres, skulle man gøre som de for nogen år siden havde gjort, nemlig at sende invitationer ud til de enkelte medlemmer i de forskellige lande, vedlagt en bindende tilmelding således at hvert medlem i de forskellige landes foreninger fik besked med det samme.

Leif Waage mente at der må være en grund til at folk ikke kommer,

mødet

og at vi skal undersøge om det er fordi der ikke er udstilling, eller fagligt indhold nok.

Freddy Nilsen mente at vi skulle spørge svenskerne om grunden til at der ikke kommer nogen, og om det måske er på grund af manglende kommunikation mellem de tre forskellige svenske afdelinger.

Ken Schwartz foreslog at vi skulle oprette en fælles nordisk hjemmeside. At vi skulle spørge i Sverige og Finland om vi kunne få medlemmernes e-mail adresser. Vi kunne så lave siden med links til de forskellige foreningers hjemmeside, men komme med nyheder og referater på den fælles hjemmeside. Hjemmesiden kunne eventuelt blive sponsoreret med annoncer fra leverandører til gravfirmaerne i de forskellige lande.

Trond Waage syntes det var en god idé, siden skulle bare have links til de forskellige lande, og så indeholde en aktivitetsliste med oplysning af fælles interesse.

Freddy Nilsen mente også det var en rigtig god idé, og at internettet var en meget hurtigere og billigere form for kommunikation end at udsende breve.

Trond Waage foreslog at eftersom det er Norges tur til at afholde kongres næste gang, skal Norge udvikle denne hjemmeside.

Leif Waage fik herefter ordet, hvor han fortalte om Aegraflex og deres aktiviteter med at sende rundskri-

velser ud. Man havde hidtil gjort det sådan at skrivelserne blev udsendt til de forskellige foreninger, men om det kom ud til de enkelte medlemmer vidste man ikke noget om. I Aegraflex ville man fortage en undersøgelse af om man kunne udsende til de enkelte medlemmer så man var sikker på at de fik informationerne.

Reidar Pettersen spurgte om man kunne få oversat rundskrivelserne til de forskellige sprog. Leif Waage forklarede at han havde oversat en del, men på grund af neddrosling af arbejde havde han ikke gjort det i et stykke tid, Leif Waage forklarede at det var meget dyrt at få oversat alt hvad Aegraflex udsendte.

Henry Wetaas spurgte om grunden til at Schweiz havde udmeldt sig af Aegraflex, og Leif Waage svarede at det var fordi man i Schweiz syntes der var for lidt for gravører, og for meget for stempelfabrikanter.

Jan Gjertsen fik derefter ordet, og fortalte at han, Tom-Roy Aass og Per Valbro glædede sig til at overtage Nordisk Gravörtidende, og opfordrede samtid alle til at sende indlæg. Enhver der har haft med bladet at gøre ved hvor svært det er hvis der ikke kommer indlæg fra de forskellige foreninger.

Jan Gjertsen fortalte også om gravøruddannelsen i Norge, hvor det nu er udgivet 3 bøger om gravering, om en fjerde er på vej. Bøgerne skal danne grundlag for uddannelsen i Norge. Jan Gjertsen foreslog endvidere at vi skulle finde ud af en fælles nordisk

uddannelse for gravører. Vi skulle give et kursus i nye maskiner og materialer og afslutte kurset med en prøve.

Erik Grønvold spurgte om Island ikke var med i det nordiske samarbejde.

Per Baste Kramer fortalte at han flere gange havde spurgt nogle islandske gravører om de ville være med, men havde altid fået et negativt svar.

Konklusionen på mødet blev som følger:

Norge afholder kongres i 2005 i september måned.

Der skal udsendes referat af mødet til Finland og Sverige.

Norge vil forsøge at oprette en fælles hjemmeside, og vi skal kontakte

Sverige og Finland for at få deres e-mail adresser.

Vi skal i fællesskab informere via denne hjemmeside om fælles aktiviteter.

Mødet begyndte kl. 10,00 og sluttede kl. 11,55

21. nordiske Gravørmesterkongres

13-15 september 2002, København

Fredag den 13. september begyndte deltagerne at indlogere sig på Scandic Hotel i Hvidovre ved København.

Hugo Andreæ

Om eftermiddagen mødtes bestyrelsen fra Gravørlauget i Danmark på hotellet for at byde deltagerne velkommen. Aftenen var til fri disposition, men det viste sig hurtigt at der var stemning for at spise aftensmad sammen på hotellet. Vi var således 29 personer der spiste sammen om aftenen, og det blev som sædvanligt hyggeligt og der blev udvekslet mangan snak til de små timer.

Næste morgen, om lørdagen, efter morgenmaden, begyndte vi så på mødet kl. 10,00. Selvom vi manglede deltagere fra Sverige og Finland, hvad der naturligt nok lagde en dæmper på fornøjelsen, syntes vi, at vi havde et godt møde. Vi diskuterede hovedsageligt de kommende kon-

gresser, og der kom forslag om en fælles nordisk hjemmeside. Se venligst referatet fra selve mødet andetsteds.

Efter mødet, som sluttede kl. 12,00 var der lige tid til en lille forfriskning, inden vi i bus kørte ud til Nordisk Metalkunst. Her havde Stiig og Steen Kalsing arrangeret en støbning i bronze, og det var meget interessant at se hvordan en 1.300 gr. Varm bronze blev hældt i støbeforme, og derefter se nogle færdige emner. Før støbningen var der mulighed for at se de færdige

skulpturer, og man kunne købe til meget fordelagtige priser.

Derefter blev vi vist op i deres kantine hvor der var frokost. Den kok der sædvanligvis laver maden til vore julefrokoster, havde gjort sit yderste for at lave en dejlig frokost, og det eneste minis der var ved den historie, var at Steen havde glemt at gravører kan være nogle tørstige mennesker, så han måtte i byen efter et par flasker snaps.

Derefter var det meningen at vi i bus skulle køre tilbage til hotellet,

Udstillingen hos Nordisk Metalkunst

Støbning hos Nordisk Metalkunst

men busselskabet havde misforstået tidspunktet og ville først hente os kl. 17,45. Da det var alt for sent at komme til hotellet, fik vi bestilt nogle taxaer, og i små portioner kørte vi til hotellet. Her fik deltagerne så penge tilbage for taxaen.

Kl. 19,00 var der så middag. Vi havde jo bestemt at vi skulle drosle det noget ned, men havde dog besluttet at der skulle stå et glas

vin på bordet til gæsterne, resten af drikkevarerne måtte man så selv sørge for. Det gik også udmærket, vi fik en dejlig to retters menu, der blev holdt taler, og Danmark fik af Norge overrakt en flot klukflaske med gravering.

Efter middagen var der kaffe, og vi gik så i baren, hvor vi sad og hyggede os til de meget små timer.

Om søndagen gik det hjemad, nogle af os var lige på hotellet for at sige farvel til vore Norske venner der jo havde en lang vej hjem.

Alt i alt en dejlig kongres, hvor der blev udvekslet faglig snak, og knyttet nye forbindelser.

Besøk ved den 21. Nordiske Gravørkongress. Nordisk Metalkunst A/S

Jan E. Gjertsen

Vi ankom fra Norge, fredag den 13. september 2002, hotellet i Hvidovre.

Her fikk vi hilse på våre Nordiske venner (les Danske), og hvor vi hadde en hyggelig kveld sammen med mat, drikke og prat på fredag kveld.

Lørdag ble det frokost, og etter det bussavgang til Nordisk Metalkunst på Amager.

Brødrene Kalsing tok oss vel imot, og forklarte oss veien fra ide til ferdig produkt i bronse. Vi fikk se oss om på hele støperiet, der vi også overvar støping av skulpturer i bronse. Med smeltepunkt på over 1000 grader ble det en meget varm fornøyelse. Det var her også interessant å se hvor mye arbeid det ligger bak et ferdig produkt i bronse. Her var det og anledning til å kjøpe et utvalg av de flotte produkter til redusert priser.

Vi ble så invitert til lunsj i firmaets kantine, der det var laget til med mat og drikke, og du verden så mye godt. Vi forsynte oss å spiste, og når de fleste begynte å bli forsynt, ble det fylt opp med nye retter. Dette ble gjort hele tre ganger

mener jeg å huske, og det ble et fortreffelig måltid, og en flott stemning. Godt drikke ble det også servert til, og varmt ble det også her. (Aalborg er kjent for så mangt !)

En takk til Stiiig og Sten Kalsing fra oss her i Norge, for gjestfriheten, og for en meget hyggelig og lærerik dag.

NORSK LEVERANDØR SATSER I EUROPA

Crown Cutters var i 2002 representert i Norge i 10 år. Ulf Helliksen som er firmaets grunnlegger og leder, startet med levering av freser til gravører og skiltmakere i Norge. Etter hvert har dette utviklet seg til stadig nye områder. Plastindustrien er den bransje som har ekspandert mest de seneste årene.

I 1996 ble firmanavnet Crown Norge etablert, og tilholdsstedet er Rolvsøy i Østfold. Kravene til freser er stigende. Freser skal ha lang levetid, og de skal være egnet for høyhastighet og overflatefinhet.

Jan E. Gjertsen

Crown Norge representerer det amerikanske produksjonsfirmaet R.I.Schmitt Co.Inc. og har med dette inne en avtale om distribusjon av freser til hele Europa. Etter en forsiktig start på hjemmabane har dette utviklet seg enormt siden starten.

Den amerikanske produsenten, som holder til i Detroit i USA, har helt siden 1947 levert kalibreringsutstyr og skjæreverktøy til amerikansk industri. I 1989 så firmaet muligheter for et nytt marked innenfor graveringsindustrien. Dette utviklet seg positivt, og man tok i problemområder som rustfritt og syrefast stål.

Her ble det utviklet freser til disse materialene basert på kvartsslipte og deretter belagte freser. I dag er denne typen freser markedsledende.

Utviklingen av freser har gått raskt de siste 10 årene, og utvalget er mangedoblet sammenlignet med det som eksisterte da det norske agenturet startet. Det leveres fra 1-skjærs freser for tre, plast og aluminium og til 2-skjærs freser som er spesiallaget for arbeid i rustfritt og syrefast stål. Det leveres også 3D freser og diamantfreser for polering av akryl. Denne type freser gir helt glassklare akrylflater.

Ulf Helliksen sier at plastindustrien er blitt svært interessant. Ikke på grunn av fresing i formverktøy,

men på selve plastmaterialet.

For å komme nærmere det europeiske marked, ble det satset stort på messer i 2002. Foruten Amsterdam og Elmia i Jönköping, ble det messedeltagelse i Sveits, Tyskland og England.

Norsk Gravørmester Forening inngikk et samarbeid med Crown Norge ved Industridagene 2002 i Norge. Denne ble for første gang arrangert på Lillestøm, i Norges Varemesse sine nye messehallen. Et samarbeide som fungerte meget bra.

Ved utvikling av nye freser er Crown Norge svært aktiv i produktutvikling, noe som blir svært godt mottatt ved R.I.Schmitt Co.Inc. i USA.

Ulf Helliksen forteller at det fra før har vært en bra eksport av freser til England og Sverige. Det siste året har det vært en sterk utvikling i det sveitsiske marked, og markeder i det øvrige Europa er en stor utfordring fremover.

Julemøte

Norsk Gravørmesterforening 15. – 17. November 2002

Foreningen avholdt dette år et felles julemøte på Pers Hotell, Gol i Hallingdal.

Jan E. Gjertsen

De fleste av oss ankom hotellet på fredag, noen med bil, andre med tog.

Etter at vi hadde ordnet oss på rommet, orientert oss, møttes vi og gikk til middag. Et nydelig dekket bord hvor vi kunne forsyne oss med alt hva maven kunne klare. Det ble samling etter maten i hotellets dansebar, hvor vi hygget oss utover kvelden, der det også var anledning til å danse.

Lørdag var det frokost, og deretter medlemsmøte. Her ble det nyttige diskusjoner om mangt, og en del nyttig informasjon kom frem.

Etter dette ble det endelig tid til å komme seg ut i luften. Det var et nydelig vinter vær på Gol denne dagen og deilig å kunne bevege seg ute å puste inn litt frisk luft.

På ettermiddagen møttes vi til en sherry før maten, og beveget oss samlet til julebordet. Og hvilket bord. Det var fantastisk hvor mye forskjellig mat det var, og hvordan det var presentert. Det ble nok mer mat en man har godt av for de fleste vil man tro, med et slikt utvalg. Reidar og Robert hadde kvelden før snakket med hotell ledelsen, slik at vi fikk et eget rom, med peis, bar og musikk. Her møttes vi etter middag, og hadde det meget fint utover kvelden. Fin musikk var det, der vi fikk anledning til å røre litt på oss etter all den gode maten. Alt i alt en meget fin weekend

KRAFTEX®
nr 1 på skilt

*Støpt
Gravert
Silketrykk
Etsing
Folieskjæring*

*Gjutet
Graverat
Screentryck
Etsning
Folieskärning*

Tlf. +47 69 25 25 30 Faks. +47 69 25 27 08
www.kraftex.no kraftex@kraftex.no

Medailleur Christen Christensens dødsbo

Jørgen Sømød

Omkring 1840 fandtes i Danmark flere dygtige medaillører, som hver med deres evner og sær-præg af kongen blev anvendt til forskellige opgaver. Den hvis arbejder var mest sirlige og mi-nutiøse var billedhugger og medaillør Christen Christensen, som vil erindres for et antal medailler og et par mønter, hvoraf han i 1837 på Det Kongelige Akademie for de skjønne Kunster lod udstille en guldmønt kaldet Dobbelt Frederiksd'or.

Lige så fuldenkte hans arbejder var i selv den yderste de-taille, lige så triste var de også, idet selv den mindste antyd-ning af karikatur lå udenfor hans kunstneriske tankegang, hvilket igen bevirkede, at hans arbejder kom til at mangle et mere personligt særpræg. Han døde allerede i 1845 som følge af et svageligt helbred i en alder af kun 39 år.

Interessant er auktionskataloget over hans efterladte bo, idet det er så udspecificeret, at det alene ud fra kataloget vil være muligt at skabe en livagtig rekon-struktion af hans atelier. På auktionen, der afholdtes 8. december og følgende dage 1845 solgtes først et antal antikke græske og romerske mønter. Ikke nogen stor og prægtig samling, men et re-præ-sentativt udvalg, hvor han kunne hente inspi-ration til sine egne arbejder. Dernæst et antal me-dailler, som for størstedelens vedkommende var hans egne og hans samtidiges frembringelser. Så fulgte modelleringer i voks og ler, gipsafstøbning, håndtegninger, kobberstik og raderinger. Intet tyder på en fanatisk og ihærdig samler. Det er simpelthen, hvad han tilfældigt har erhvervet.

På side 18 i kataloget indledes listen over hans værktøj. Det er næsten pinligt at se den omstændighed, der er lagt i beskrivelsen.. Kommentarer og forklaringer

turde være ganske overflødige. Kun skal det for god ordens skyld oplyses, at det her afbildede gravørværktøj ikke stammer fra Christen Christensen, men er af en noget ældre dato og er gengivet fra L'encyclopédie de

Diderot et d'Alembert og at en gravørstok som nævnt un-der numrene 26 og 60 er et ældre udtryk for en gravørbrønd afbildet til slut med angivelsen fig. B.

Fortegnelse

over

en Samling af 300 Ectr. antike Mønter og moderne Medailler, en Samling Svoolaftryk efter antike Stene, en do. efter Napoleons Medailler, Modelleringer i Voks, Afstøbninger i Gips, endel Carnioler, Onyxer og Conchyliter, samt en Mahogni Slibemastine med Tilbehør for Graveurer, nogle Kobberer og Bøger, iblandt hvilke Thorsvaldsens Bærte ved Hillerup og Thiele, R. D. Müllers Archaeologie m. m. endel Graveurs og Billedhuggerværkto, en Blæsebalg, nogle Sandstene, Borde, Bænke o. s. v., tilhørende afdøde Professor og Medailleur Christensen og efterlevende Enkes fælles Bo, hvilket alt bortsalges ved offentlig Auction Mandagen den 8 Decbr. forfikkommende Formiddagen Kl. 9 i afdøde Professors Christensens Atelier i Materialgaarden ved Frederiksholms Canal Nr. 245, imod Betaling til Prosecurator Larsen, Skindergaden Nr. 16, 17, 18, hvor trykte Cataloger kunne erholdes, saavel som hos Portneren paa Charlottenborg og hos Budet i Kunstforeningen, Østergade Nr. 13.

Kjøbenhavn.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1845

Værktøj, Materialer og Meubler.

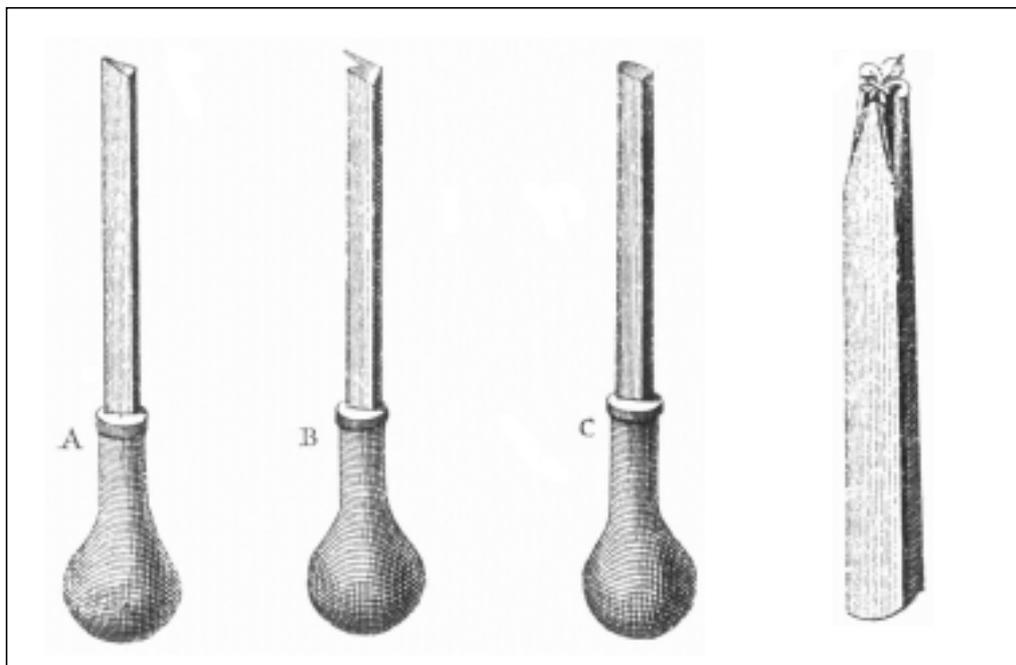
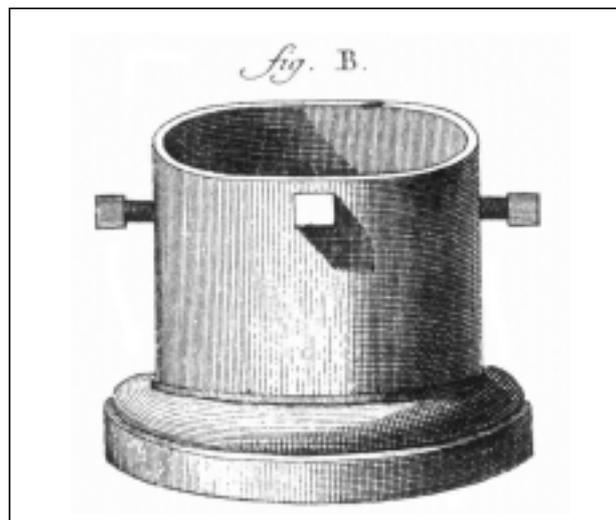
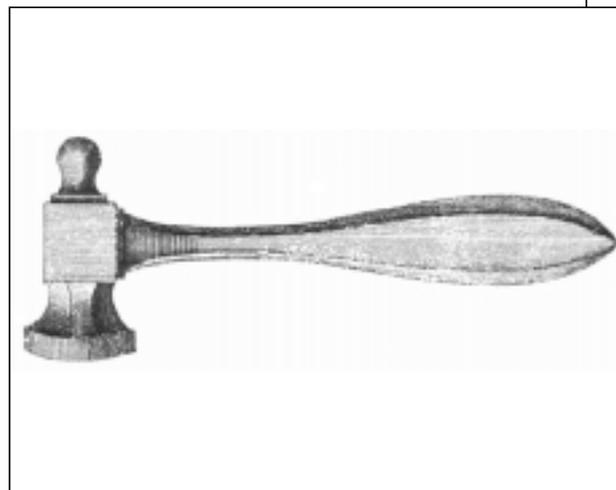
1. Poncons til et stort Alfabet (mangler et Bogstav) Æ.
2. Et mindre Alfabet, complet.
3. Et. do., complet.
4. Et. do. (mangler E og R).
5. Et do., complet.
6. Et do. (mangler Z).
7. Et do., complet.
8. Et do., complet.
9. 25 forskellige Bogstaver
10. 17 forskellige Bogstaver og Tal.
11. 23 Poncons til en Blomsterkrands.
12. 7 Poncons til Egeblade
13. 11 forskellige Poncons
14. 6 Poncons med smaae Hoveder.
15. 11 Poncons til Navnetræk af Chr. 8 (beskadiget)
16. 4 Matricer til Poncons.
17. En Blikkasse med forskellige Stykker Staal.
18. 4 Gravstikker.
19. 4 do.
20. 4 do.
21. 6 Medaillefile.
22. 6 do.
23. 14 do., brugte.
24. 22 Puntsler
25. 9 Puntsler og Meisler.
26. En Graveurstok med Nøgle.
27. En Hammer.
28. En do.
29. En Stangpasser.
30. En do.
31. En do.
32. En Dybdemaal.
33. En Mahogniklods til at sætte Bogstaver i.
34. En Luppe.
35. En do.
- 36a En smergelkop.
- 36b. En Krystalkop til diamantstøv.
37. En agat Oliekop.
38. En Agat Æske med smaae Slibestene.
39. En Diamantknuser.
40. En Stangpasser i Mahogni Kasse.
41. Et Luppestativ.
42. En Fiilklo.
43. En Skruestikke.
44. 2 file.
45. 2 do.
46. 5 smaae File.
47. En levantisk Steen.
48. En Probeersten.

49. Et Par Forsætsbriller.
50. En Glaskugle med Stativ.
51. En Messingdaase.
52. 3 Blikdaaser
53. En Kasse med 11 Glas.
54. 7 Æsker med Smergel.
55. En Kasse med Adskilligt.
56. En do.
57. 2 Staalstempler og en Jernring.
58. 5 forskellige Stempler.
59. Endeel gammelt Staal.
60. En Graveurstok til at slaae Signeter i med Blok og 2 skrue-nøgler.
61. Metal til Afslag.
62. En Pakke Vox.

 Herefter følger en tilsvarende for-
 tegnelse over billedhuggerværktøj,
 galvanoplastisk apparatur, kon-
 kylier og forskellige stene som
 Carneol, Chalcedon og Onyx samt
 forskelligt hørende til værkstedet
 såsom borde og stole sluttende
 med

165. En bunke Leer.
- Kun er der grund til at nævne
139. Det øverste til et
 Graveorbord.

JØRGEN SØMOD,
 Hollændervej 20,
 DK 1855 Frederiksberg C,
 numis@vip.cybercity.d

Hva er AEGRAFLEX og hvorfor være medlem?

AEGRAFLEX er en forkortelse av det franske " Association Européen des Graveurs & des Flexographes". Det vil si på forståelig nordisk ;"Den europeiske forening for gravører og stempelprodusenter". AEGRAFLEX består i dag av 14 nasjonale foreninger og 264 bedriftsmedlemmer fra disse foreningene. Etableringen skjedde i Haarlem / Amsterdam i 1966.

Leif Waage

AEGRAFLEX-medlemskap gir adgang til ; erfaringsutveksling med internasjonale kolleger, teknisk informasjonsbørs, studieturer med bedriftsbesøk, personlige kontakter i leverandørgruppen SEMI, medlemsbladet BULLETIN, kongresser med fagutstillinger i interessante byer i europa, diskusjonsforum med tema fagutdannelse, resultater av markedsstudier i vår bransje, praktikanutveksling.

Utviklingen i AEGRAFLEX er ikke like forutsigbar som før , i så måte er det i tråd med tendensene i andre bransjeforeninger og i næringslivet som sådan. Under kongressen i München ble det fra bla. sveitsiske gravører tatt initiativ til et " strukturråd". Dette rådet har hatt et møte og satt opp en del målsetninger . Dessverre har det blitt med dette møtet, og den sveitsiske gravørforeningen har meldt seg ut av AEGRAFLEX. Hovedargumentet var at det ble for

meget stempler og for lite gravering. Dette skapte en viss uro også i Østerrike, men etter noen møter er nå holdningene svært positive. Interessant er det også at nye medlemmer er under etablering i Østeuropa og Spania.

Valgkomiteen i AEGRAFLEX har i det siste året hatt problemer med å skaffe nye kandidater til styret og dermed er funksjonstiden til det sittende styret ufrivillig forlenget. Nå har styret anmodet samtlige nasjonale foreningers styrrer om å fremkomme med kandidater og i neste omgang velge blant kandidatene. Jeg håper og tror at det nye styret som beregnes å være på plass over nyttår vil utnytte videre de store oppgavene og mulighetene som vår " paraplyforening "AEGRAFLEX" har. Dette til gagn for den enkelte medlemsbedrift og tilstøtte for de nasjonale foreningene. Det er imidlertid vesentlig at der kommer tilbakemeldinger , så

vel negative som positive, for at medlemmenes ønsker skal kunne etterkommes.

*Med vennlig hilsen
Leif Waage
p.t. President i AEGRAFLEX*

Askvoll Brug A.S.

Styrer i de nordiske foreninger

Finland

Ordförande

Merja Eerikäinen
Mechelinikatu 25 A 21
00100 Helsinki
Tlf: 358-9-496 854,
358-40-558 8443
e-mail:
merja.eerikainen@pp.inet.fi

Viceordförande

Reino Vesterinen
Finn Mareka Oy
Patokoskenkatu 10/PL 18
15701 Lahti
Tlf: 358-3-735 4931,
358-40-502-7931
Fax: 358-3-735 4934
e-mail:
reino.veterinen@finnmareka.fi

Sekreterare

Maria Hovi
Kauppakatu 29 B 45
15701 Lahti
Tlf: 358-40-526 0564
e-mail:
mariahovi@luukku.com

Norge

Formann

Robert Myhre
Myhre Skilt og Graving
Wernersholmveien 31
5232 Paradis
Tlf: 55 91 35 00
Fax: 55 91 35 36
e-post:
Myhreskilt@broadpark.no

Nestformann

Bjørn Pettersen
Gravør Pettersen AS
Strandgaten 62
5004 Bergen
Tlf: 55 90 46 08
Fax: 55 90 46 01
Mobil: 982 21 960
e-post:
post@gravorpettersen.no

Kasserer

Frode Sundal
Grvør Pettersen AS
Strandgaten 62
5004 Bergen
Tlf: 55 90 46 08
Fax: 55 90 46 01
Mobil: 982 21960
e-post:
post@gravorpettersen.no

Sekretær

Frode Børresen
Stempelgravøren AS
Pb. 1600
3206 Sandefjord
Tlf: 33 45 52 20
Fax: 33 45 91 55
e-post:
post@stempelgravoren.no

Styremedlem

Siri Aukner
Slyngveien 23
0376 Oslo
Tlf: 22 14 61 59
Fax: 22 14 61 59

Varamedlem

Jan E. Gjertsen
Gravør J.E.Gjertsen
Karl Johansgt. 20
0159 Oslo
Tlf: 22 42 32 04
Fax: 22 42 33 83
e-post:
jan.gjertsen@chello.no

Sverige

Ordförande

Ulf Gideonsson
Västerås Gravyr AB
Ångskärgatan 13
731 30 Västerås
Tlf: 021/ 116510

Sekreterare

Eva Milberg
Stålstämplar AB
Skattegårdsvägen 109
162 26 Vällingby
Tlf: 08/6514800

Kassør

Mikael Jäger

Ledamot

Michiko Englund

Danmark

Oldermand

Sven Langemark
Tårnfalkvej 2
2560 Hvidovre
Tlf: 3649 4050
Fax: 3649 4241
e-mail:
post@gravorlangemark.dk

Viceoldermand

Jørgen Jensen
Skovlytoften 26
2840 Holte
Tlf: 4542 3333
Fax: 4542 0409

Kasserer

Steen Kalsing
Krimsvvej 13 B
2300 København
Tlf: 3297 1411
Fax: 3297 0116
e-mail: nmk@metalkunst.dk

Sekretær

Hugo Andreæ
Gldsaxevej 367
Postboks 48
2860 Søborg
Tlf: 3969 6622
Fax: 3966 1114
e-mail: sgi@gravoren.dk

Bestyrelsesmedlem

Ken Schwartz
Vodroffsvej 28
1900 Fredriksberg C
Tlf: 3331 0220
Fax: 3331 5620

Jubilanter 2003

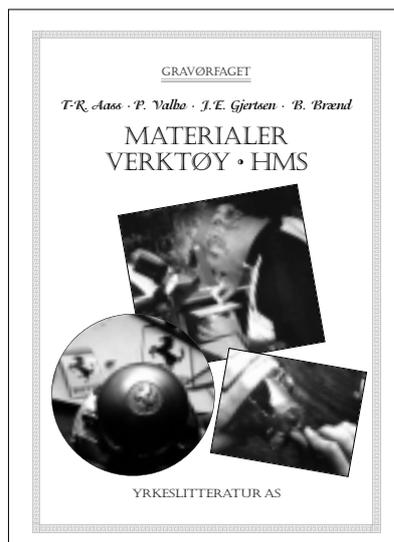
Norge

Henry Wetaas	1. mars	80 år
Karin Dobler Strand	7. mars	40 år
Arvid Haugan	20. mai	80 år
Knut Aaser	19. juli	75 år
Odvar Halvorsen	5. august	80 år
Tore Adelsøn	2. oktober	70 år
Leif Waage	24. oktober	65 år
Roy Hoff	2. desember	80 år

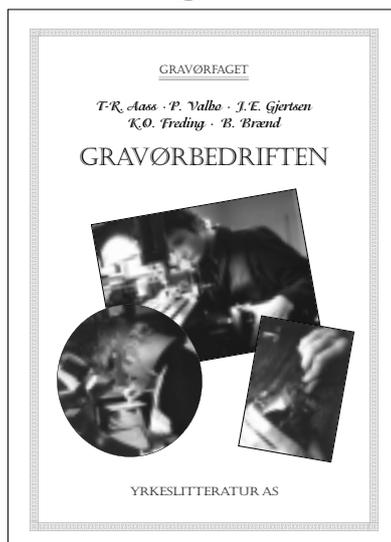
Danmark

Hugo Andræ	10. januar	60 år
Bent Jensen	24. januar	70 år
Henning Lind	1. mars	60 år
Gert Bokelund	3. mars	50 år
Ken Schwartz	13. mars	40 år
Sven Langemark	3. juni	65 år
Jørgen Jensen	13. juni	60 år
Søren Christiansen	18. august	65 år
Hans Wilhelmsen	17. august	60 år
Kurt Mikkelsen	7. desember	60 år

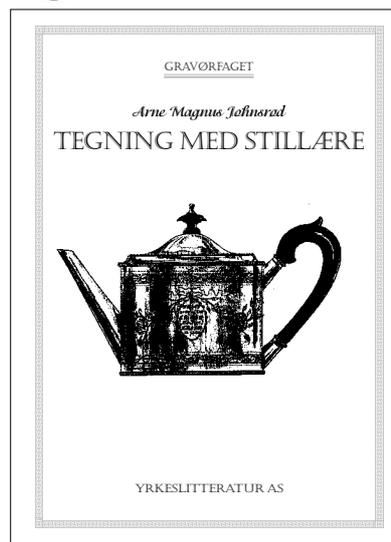
Bøker for gravørfaget

228 sider
ISBN 82-584-0320-6
kr 450,-

112 sider
ISBN 82-584-0324-9
kr 200,-

120 sider
ISBN 82-584-0319-2
kr 260,-

Yrkeslitteratur as

Postboks 5178 Majorstua, N-0302 Oslo
Telefon +47 23 27 59 00, telefaks +47 22 43 02 39
post@yrkeslitteratur.no, ordre@yrkeslitteratur.no
www.yrkeslitteratur.no

Industridagene 2002 i ny messehall

Industridagene 2002 gikk av stabelen på Lillestrøm 24. til 27. september. Messa samlet hele 731 utstillere fordelt på 333 stands og hadde et utstillingsareal på 30.000 kvadratmeter. Årets industrimønstring i Norge samlet 11.610 besøkende.

T-R-Aass

I dette industrielle miljøet var det også en liten stand fra et lite og verneverdig fag. Som et paradoks til det som var å se av moderne teknologi, datastyling, Hi.tek utstyr av alle slag, satt det en Gravør bøyd over arbeidstykket sitt med kanskje verdens eldste(?) verktøy, stikkelen, stirrende gjennom lupen ned på de fineste ornamenter og bokstaver.

På tross av at dette var en industrimesse, eller kanskje derfor, fanget vår lille stand med en utstillingsmonter, arbeidsbord, lupe og lampe god oppmerksomhet. Spørsmålene var mange fra de passerende, særlig fra skoleungdom som var på besøk, de fleste av disse visste knapt hva en gravør var, eller hva man kunne gjøre med dette enkle verkøyet.

Foranledningen til vår deltakelse var et uttrykt ønske fra medlemmene i Norsk Gravørme-

forening om å gjøre faget mer synlig for publikum folk felst. Et samarbeide med Crown Norge og Norsk Gravørme-forening åpnet veien for en mulig deltakelse og man fant det verd et forsøk. I planleggingsfasen kom man fram til at man ville prioritere håndgravøren framfor det maskinelle for å få maksimal oppmerksomhet om faget. Gravograph Norge var dessuten på standen ved siden av. Messen gikk over 4 dager og standen måtte bemannes med medlemmer. Dagene ble delt opp i to økter, med behov for 8 deltagere. Dette viste seg å ikke være noe problem å få til. De enkelte stenet sine enkeltmannsforetak og stilte seg til disposisjon.

Vi benytter anledningen til å takke alle for innsatsen!

MultiCam® CNC Engraving Systems

Scandinavian sales and service:

ALVØEN AS

Alvøveien 130
5179 GODVIK
Norge
Tel. +47 55 50 66 30
Fax +47 55 50 66 40

Epost: post@alvoen.no
Web: www.alvoen.no

Agerskølet 16
DK-8900 Randers,
Danmark
Tel +45 86 40 21 20
Fax +45 86 40 62 64

Epost: alvoen@dk-alvoen.dk

Box 104
SE-517 23 BOLLEBYGD
Sverige
Tel +46 33 204 300
Fax +46 33 204 301

Epost: info@jankar.se
Web: www.jankar.se

Express-Merkintä Oy

Kiitoradantie 11
SF01530 VANTAA
Helsinki,
Finland
Tel +358 977 43 210
Fax +358 977 31 290

Epost: hannu.lehtisalo@exmerk.inet.fi

200 Multicam engraving and routing systems installed in Scandinavia since 1995